

Az alábbi hat kép 3 muravidéki látnivalót és 3 üzbeisztáni UNESCO Világörökségi helyszínt ábrázol – töredékekben. Állapítsátok meg, mi látható az egyes képeken, majd egy rövid mondattal jellemezzétek is mindegyiket!

(A legtöbb részletet felfedő képek 1 pontot, a két részletet felfedők 2 pontot, míg az egy részletet felfedő képek 3 pontot érnek. Minden egymondatos magyarázat egy-egy pontot ér. $2 \times 3 + 2 \times 2 + 2 \times 1 + 6 \times 1 = 18$ pont)

1- Vinarium-tower - Lendva-hegyen épült Vinarium-kilátótorony kör alakú torony 53,50 méter magas, földszinttel és kilenc emelettel. A torony alapterülete 293 m², acél szerkezetű vasbeton földszinttel, a tetején egy üvegezett kilátót alakítottak ki, ahonnan egyszerre látjuk be a négy országot, Szlovénia, Magyarország, Horvátország és Ausztria területét. A torony egyszerre legtöbb 50 látogatót fogadhat. A toronyba 240 előregyártott lépcsőn vagy lift segítségével lehet feljutni. A földszinten a látogatók rendelkezésére étterem áll, továbbá ajándéktárgyak, információs pont, a torony melletti házikókban pedig a helyi gasztronómia és borok kínálata várja a látogatókat. **/1 + 1 pont**

2- Itchan Kala (Híva történelmi óvárosa) - Itchan Kala, az ősi oázis, a mai Híva magas falakkal körbevett városrésze a nyugat-üzbeisztáni Horemz tartományban fekszik a türkmén határ közelében. A kereskedelmi út mellett alapított település az utolsó pihenőhely volt a sivatagi átkelés előtt az Irán felé vezető úton. A tíz méter magas fallal védett városrész megmaradt épületei a közép-ázsiai iszlám építészet klasszikus példái. A négyszáz méter széles és körülbelül hétszáz méter hosszú óvárosban viszonylag kevés épület maradt fenn, ezek azonban magas művészi színvonalat képviselnek. Itchan Kala igazi értékét nem az egyéni épületek adják, hanem sikátorainak, medreszéinek, mauzóleumainak, minaretjeinek és mecseteinek összessége. Itchan Kala jellegzetes épülete az Amin Kán-medresze előtt álló befejezetlen, kerámiával díszített, 28 méter magas Kalta Minor-minaret, amelyet eredetileg 70 méterre terveztek. **/1 + 1 pont**

3- Bagonya temploma (Urunk mennybemenetele templom) - Jože Plečnik építész Franc Bajlec meghívására készítette el az új templom terveit, amelyet a bogojinai lakosok álmodták meg Ivan Baša lelkésszel az élen. Az új építmény szerkezetébe Plečnik belefoglalta a fennmaradt gótikus templomot, amelyhez monumentális térfogatot tervezett kőpillérrel, valamint egyenes famennyezettel, amely a hazai, Bogojina és Filovci falvakból származó fazekasmesterek által készített tányérokkal van kidíszítve. A templom külsőjét a henger alakú harangtorony uralja. A templomot 1924-től 1927-ig építették, a belső felszerelését pedig Plečnik tervei alapján véglegesítették 1965-ben. **/2 + 1 pont**

4- Buhara történelmi óvárosa - A selyemút mellett fekvő, több mint kétezer éves, alapvetően érintetlenül fennmaradt szerkezetű Buhara a Kizil-kum sivatagban egy nagy oázis mellett épült. A Kínát és Indiát Európával összekötő útvonal mellett található település a közép-ázsiai középkori városok legszebb fennmaradt példája. Buhara valódi jelentőségét nem egyes épületei, hanem városszerkezete és építészetének általánosan magas színvonala adja. A citadella, a történelmi városközpont a világi hatalmat jelképezi, a város másik végén áll a vallási ellentétpárja a Bolo Hauz-mecset. Buhara legfontosabb épületei közé tartozik a 12. századi 46 méter magas téglából készült Kalján-minaret, Taki Szargaron kupolája, Abdullácisz kán medreszéje és Iszmail Szamani 10. századi síremléke. **/2 + 1 pont**

5- Pavilion EXPANO - Az Expano pavilont Szlovénia képviselőjére hozták létre a 2015-ös milánói Expora. ma a Soboška kamešnica bányató partján áll, és átfogó kilátást nyújt Muravidék térségére. **/3 + 1 pont**

6- Szamarkand (Regisztán tér – a kultúrák kereszteződési pontja) - A Közép-Ázsiát korábban átszelő nagy kereskedelmi útvonalak csomópontjánál fekvő Szamarkand már az ókorban is lakott volt, a hagyomány szerint az i. e. 7. században alapították. A legkorábbi forrás i. e. 329-ben említi, amikor Nagy Sándor elfoglalta az akkor Marakanda néven ismert települést. Az oázisváros már ekkor fontos kereskedelmi, kézműves és kulturális központ volt. Az i. e. 1. században, amikor a Selyemút már Európától Kínáig ért Szamarkand különböző kultúrák találkozási pontjává vált. Az évszázadok során arab, számanida, szeldzsuk fennhatóság alá került, végül Dzsingisz Kán csapatai 1220-ban lerombolták. A 14. század második felében Timur parancsára a kor legjelentősebb építései, művészei és tudósai építették újjá. A Timurida Birodalom idejében a Perzsiáig, Afganisztánig és Indiáig terjedő meghódított területekről elhurcolt javak tárháza lett. Szamarkand ma is látható legfontosabb épületei a Regisztán-mecset és medreszéi (Ulugbek-, Tilla-Kari- és Ser-Dor-medresze), a Bibi-Hanim-medresze, a Sáhi-Zinda temető, Ulugbek csillagvizsgálója és Gur-Emir mauzóleuma. **/3 + 1 pont**